

Ἀλλὰ καὶ τίς τῶν φίλων θέλει ποτέ λησμονήσῃ σέ Γεώργιε, ὃν τοσοῦτον ἠγάπησαν διὰ τὰς ἀρετάς σου, τὸ εἰλικρινές καὶ ἄδολον τοῦ χαρακτήρός σου, τὸ ὑπερήφανον, τὸ πρᾶον καὶ γλυκὺ τοῦ ἥθους, καὶ ἅτινα καθίστων σε ἀγαπητὸν τοῖς πᾶσιν, ἢ τίς τῶν συναδέλφων θέλει λησμονήσῃ σε τὸν προσφιλεῖ συνάδελφον, τὸν ἐπιμελῆ, τὸν δραστήριον, τὸν προσινη τοῖς πᾶσι, τὸν εὐπειθῆ καὶ ἱκανόν, σὲ ὅστις ἐν τῇ ἱκανότητί σου καὶ ἐπιμελείᾳ στηριζόμενος, ἠλπίζεις νὰ ἀνέλθῃς καὶ εἰς αὐτὰς τὰς μεγάλας βαθμίδας τοῦ δημοσίου λειτουργοῦ, χωρὶς νὰ ἐπιδείξῃς τοῦτο διὰ τῶν αἰσχυρῶν καὶ ποταπῶν μέσων, τῆς κολακείας τῆς διαφθορᾶς τῶν συνειδήσεων καὶ τῆς διαβολῆς τῶν ἄλλων, ἢ τίς τῶν λοιπῶν εἰδότην σε θέλει λησμονήσῃ σέ, ὅστις εἰς τὴν πρώτην φωνὴν τῆς πατρίδος, πρωτοῦ ἔσπευσας νὰ καταταχθῇς εἰς τὰς τοῦ στρατοῦ τάξεις, νομίζων, ὅτι ἐσήμανεν ἡ ὥρα, καθ' ἣν ἡ νέα γενεὰ προσκαλεῖτο νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐντολὴν τῶν πατέρων της, ἣν ἀποθανόντες ἐγκατέλειπον αὐτῇ τοῦ νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ ἡμιτελές ὑπ' αὐτῶν ἐγκαταλειφθὲν ἔργον, τὴν ἀπελευθέρωσιν καὶ τῶν λοιπῶν ὑποδούλων ἀδελφῶν ἡμῶν.

Ἄν ἀπέρχῃσαι τοῦ κόσμου τούτου εἰς τὸ ἄνθος τῶν δυνάμεών σου εὐρισκόμενος, ἂν ἀπέρχῃσαι τοῦ κόσμου τούτου προτοῦ καταστῆς τῇ οἰκογενείᾳ σου ὠφέλιμος καὶ τῇ πολιτείᾳ χρήσιμος, ἂν ἀπέρχῃσαι τοῦ κόσμου τούτου, ἐν ᾧ τὰ πάθη ὑπερῆραν ἀγέρωχον τὴν κεφαλὴν καὶ μόνῃ ἡ ἰδιοτέλεια βασιλεύει, ἂν ἀπέρχῃσαι τοῦ κόσμου τούτου ἐν ᾧ πᾶσα ἐντύπωσις φαίνεται μόνον προωρισμένη εἰς τὸ νὰ παριστᾷ ζοφερωτέρας τὰς διαφορὰς μεταξὺ τοῦ παρελθόντος καὶ παρόντος, ἡ πραγματικότης παρίσταται, οὕτως εἰπεῖν, ὥς τις παρωδία τῶν ἀναμνήσεων ἐκάστη δὲ νέα φάσις τῶν πραγμάτων ὥς τις ἀποτυχοῦσα γελοιογραφία τῆς παλαιᾶς, ὦ! μάθε, ὅτι δὲν θὰ συναπέλθῃ μετὰ σοῦ καὶ ἡ μνήμη, ἀλλὰ θὰ μένῃ ἐσαεὶ προσφιλεῖς μετὰ τῶν φίλων καὶ συναδέλφων σου, οἵτινες δὲν θὰ λησμονήσωσι ποτέ σέ Γεώργιε, καὶ τὰς περικοσμούσας σέ ἀρετὰς αἵτινες ὡς στέφανος ἤδη περιβάλλουσι τὸ φέρετρόν σου.

Πλὴν δὲν δύναμαι νὰ προχωρήσω, διότι ἀναλογιζόμενος, ὅτι μετ' οὐ πολὺ ὁ τάφος θέλει καλύψει τὸ σῶμά σου, ἡ δὲ ἄσπλαχνος γῆ, ἥτις ὡς ἄλλος Κρόνος κατατρώγει τὰ τέκνα της θέλει σὲ ὑποδεχθῇ εἰς τὰς ἀπηνᾶς ἀγκάλας της, αἰσθάνομαι τὰς δυνάμεις μου ἐκλιπούσας, τὴν διάνοιά μου σκοτιζομένην, τὴν γλῶσσάν μου δεσμευομένην καὶ τὰ χεῖρά μου τρέμοντα καὶ ἀδυνατοῦντα νὰ προσφέρωσιν, ὅτι ἡ καρδίᾳ αἰσθάνεται.

Ἀπελθε λοιπὸν ἐκεῖ, ἐνθα τὰ ἔτη μᾶς ὠθοῦσιν ὡς οἱ ἀνεμοὶ τὸ πλοῖον καὶ ἐνθα βαδίζομεν ἀκκαπαύστως καὶ ἀνεπιστρεπτεῖ ὡς τὰ ὕδατα τῶν χειμάρρων πρὸς τὴν θάλασσαν.

Ἀπελθε εἰς τὰς οὐρανίους μονὰς, ὥς τοσοῦτον προῶρως ἐπόθησες, ἵνα εὖρης ἐκεῖ τὴν γαλήνην καὶ τὴν εὐδαιμονίαν, ἣν ἐπαντάσθῃς καὶ ἐπεθύμησας.

Εἶναι ἀδύνατον μοὶ εἰλεγε, ἡ φύσις, ἥτις περὶ πάντων προνοεῖ καὶ περὶ αὐτῶν ἔτι τῶν ἀτελεστάτων πλασμάτων της νὰ μὴ παρεσκεύασε διὰ τὸν ἄνθρωπον τὸ τελειότερον τῶν

δημιουργημάτων της ζωῆς κρείττονα τῆς προσκαίρου ταύτης, ἣν ἐξαγοράζει ἀντὶ τοσοῦτων ἀγώνων, κινδύνων, πόνων, καὶ μόχθων. Καὶ ἀφοῦ τὴν ἰδέαν ταύτην ἠναγκάσθησαν διὰ τοῦ θανάτου ν' ἀποδεχθῶσι καὶ αὐτοὶ οἱ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου μᾶλλον φιλοσοφῆσαντες, διατί νὰ μοὶ παραδεχώμεθα διὰ τῶν λόγων, ὅτι ἔρχεται στιγμὴ, καθ' ἣν παραδεχόμεθα αὐτὸ διὰ τῆς βίας; ἢ ποία εἶναι ἡ δύναμις ἐκείνη, ἥτις ἐπὶ τοσοῦτον τυφλώττει ἡμᾶς, ὥστε νὰ μὴ ἀποδεχώμεθα, ὅτι ἀπλή ἡ ἰδέα τοῦ θανάτου ὥφειλε ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ μᾶς ἐμπνέῃ;

Ἀπελθε τέλος πρὸς τὸν θεόν σου, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν τῶν παρισταμένων, οἵτινες σκυθρωποὶ καὶ τεθλιμμένοι μῆξ φωνῇ σοὶ προσφωνοῦσι τὸ ὕστατον.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Κῆν ΣΤΕΛΛΑΝ ΜΑΚΡΗ

(Κόμησσαν Σολωμοῦ)

Εἰς τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ της

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΜΑΚΡΗ

(Μετάρρσεις ἐκ τῶν Ἰταλικῶν τοῦ Σολωμοῦ).

Ἀναίσθητο ἐκοίτετο τ' ἀγαπητὸ σου ἀδελφί
 κ' εἶχε τὸ πρόσωπον ἄχνυ ἀπ' τῇ στερνῇ χλωμάδα,
 καὶ σὺ μὲ δάκρυα ἀμέτρητα τὸν κόρφο του ἐφιλοῦσε
 τὸν κόρφο αὐτὸ ποῦ λίγο πρὶν ἐσπάραιε γὰρ σένα.
 Κ' ἐν ᾧ γαλήνη οὐράνια τὴν ὄψιν του στολίζει,
 τὸ εὐλογημένο πνεῦμά του 'στὸν Πλάστη του προβαίνει
 σεμνὰ, κ' ἀκολουθοῦσαν ἡ τόσαις ἀρεταῖς του
 ποῦ 'στὴν καρδίᾳ του ἐφώλαζαν ὅταν ἀτὼς ἐζοῦσε.
 Ἀπ' τὴν οὐράνια θέσι τους τὰ τραφερά παιδιὰ σου
 ὅλα μαζὶ ἐτρέφανε γὰρ νὰ τὸν ἀπαρτήσουν
 κ' ἐφώναζαν παιδίστικα νὰ δείξουν τὴ χαρὰ τους.
 Αὐτὸς θερμὰ τὰ εἶδετο μὲ ἀνοιχτάς ἀγκάλας
 μὰ ὅταν εἰς τὰ ρόδινα τὰ πρόσωπά τους εἶδε
 γὰρ σένα 'συγκινηθῆκε κ' ἐβάλθηκε νὰ κλαίῃ.
 Ἐν Λονδίῳ 1 Ἰουνίου 1884.

A. I. Σ.

ΓΙΑΤΙ

Μὲς τῇ καρδίᾳ τοῦ Μάϊ σου Γιατὶ σκεπάζον χιόνια
 Καὶ παγωνιάς τ' ὀλάνθιστο λειβάδι τῆς καρδιᾶς σου;
 Γιατὶ νὰ φέγγουν ἄχαρα τῆς νύκτος σου τὰ χιόνια
 Καὶ ν' ἀντικρίβῃ χειμωνιάς θλιμμένη ἡ ματιά σου;
 Γιατὶ νάχῃς τὸ στέγαγμα στὰ χεῖρά γὰρ τραγοῦδι
 Κι' ἔνα κλαδί κυπαρισσοῦ στὰ στήθη γὰρ λουλοῦδι;...

Ὁ τάφος εἶνε τὸ στερνὸν κρεβάτι μας, θυμήσον...
 Στερνὸ μὲ δίχως ὄνειρα, βουθὸ δίχως ἐλπίδα
 Καὶ θὰ σθυστῇ στὴ λησμονιὰ παράκαιρα ἡ ψυχὴ σου
 Δίχως μὲς τῆς ἀγάπης μου νὰ τὴν θερμάνῃ ἀχτίδα.
 Ὅλα βουθὰ παντέρημα 'στὴ χώρα τοῦ θανάτου
 Καὶ μὴ γυρεύῃς τὴν χαρὰ 'στὴν ἔρημν κατωκιά του.

Ἐδὼ στήν τρέλλα τῆς ζωῆς θέλω χρυσὸν μου ἀστέρι
 Νὰ βλέπω πάντα τὰ νεῖδες τὰ χαίρεισαι σιμά μου
 Νὰ ἔχω μουσκάτο τοῦ Μαργαροῦ τὸ στεταγμὸν σου ἀγέρι
 Καὶ σὺ ἀγάπη ἀδελφὴ τὴν ὀρφανὴ καρδιά μου.
 Μὴ θλίβῃσαι λοιπὸν καὶ μὴ ματώρῃς τὴν καρδιά σου
 Γιατὶ τὰ χρόνια φεύγουν κι' ἀσπρίζουν τὰ μαλλιά σου.

Ἀθήναι 22 Ἀπριλίου 1884.

Γ. Ι. ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ.

ΕΙΣ ΤΑ ΛΟΥΤΡΑ ΤΗΣ.

Τῇ.....

Εἰς τὰ λουτρά της, ὅπου τὴν κρύπτει
 Ἀφρὸς θαλάσσης πᾶσαν ἀγλήν,
 Ὅπου τὸ πῦμα τὰ στήθη τύπτει,
 Ἐκείνης, θλώμενον μὲ σιγὴν,
 Ἐκεῖ τις ἔλξῃς μὲ φέρεϊ βίᾳ,
 Λάθρα Ἐκείνης, κ' ἡ παραλία
 Ἀπασα αἴφνης στόρους καὶ θρήνους
 Ἑμοῦ ἀκούει καὶ οἰμωγὰς
 Μακρὰν Ἐκείνης ἵσταμαι σύντρος
 Εἰς τὴν καρδίαν φέρων πληγὰς.

Ῥέουσιν οὕτω τὰ δάκρυά μου
 Ποιοῦντα βῆκα εἰς τὴν γῆν
 Κ' ὑπολανθάνοντα, ὑπὸ ψάμμον
 Κάλυμμα, ῥέουσι μὲ σιγὴν.
 Συνταμύσσονται μὲ τὸ λεῖον
 Πόντιον ὕδωρ τῶν παραλίων,
 Κ' οἱ στεταγμοὶ μου γίνονται πνεῦμα
 Ἀνέμους πρέοντος μὲ ὁρμήν.
 Ἐξ οὗ γεννᾶται ἐκεῖθεν ρεῦμα
 Κυμάτων ῥέον κατὰ γραμμὴν.

Κύματ' ἀφρώδη τ' ἀφρώδη κάλλη,
 Ἐκείνης, τύπτουσιν ἐλαφρῶς
 Καὶ τερπνοτάτη γίνεται πάλιν
 — Μ' ἀφρὸν παλαίει ἄλλος ἀφρὸς —
 Ἀφρὸς τὸ πῦμα, ἀφρὸς κ' Ἐκείνη
 Δὲν τὸ φοβεῖται, τὰς χεῖρας τείνει
 Καὶ τὸ θωπεύει, καὶ τὸ προσφάσει
 Κατ' μειδιῶσα παίζει μ' αὐτό.
 Τὸ πλῆττει πάλιν, τὸ καταθαύει
 Καὶ τὸ ἀσπάζεται ἐνταυτῷ.

Χαρὰ, ὦ! τότε τὴν περιβάλλει
 Γίνεται τόσῳ, τόσῳ φαιδρῶ,
 Καὶ ἡ φαιδρότης εἰς τόσα κάλλη
 Κάλλος προσθέττουσα ἐπιδρῶ.
 Ἀλλὰ ποῦ πλέει δὲν τὸ γυαρίζει,
 Ἐγγὺς πῶς εἶμαι δὲν τὸ νομίζει.
 Ἐντὸς δακρύων ἑμοῦ πῶς πλέει
 Τοῦτο οὐδόλως τὸ ἐννοεῖ....
 Ὁ προσφιλέτης της δάκρυ' ἄν χέη
 Ἐκείνη ὡς ἄς τ' ἀγροῇ.

Ἐν Παλαιῷ Φαλήρῳ 5 Σεπτεμβρίου 1882.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ι. ΣΑΛΒΑΤΩΡ.

Η ΛΟΡΕ ΛΑΪ.

(ἐκ τῶν τοῦ Heine)

Γιατ' ἔχω πόρους μέσ' τὰ στήθη,
 Κι' ἐγὼ ὁ ἴδιος δὲν εἰξεύρω.
 Ἐν ἀρχαῖο παραμῦθι,
 Μέσα στὸν τοῦ μου πάντα φέρω.

Φυσᾷ ἀγέρακι καὶ βραδυόρει
 Κυλᾷ ὁ Ῥήνος σιγαλὰ.
 Τὴν ἀκρὴ τοῦ βουνοῦ χρυσόρει
 ὁ ἥλιος ποῦ τὸ χαίρειτᾷ.

Κεῖ πάνω κόρη ἀπ' ἀγνάντια
 Κόρη πεντάμορφη καθίζει.
 Ἀστράπτει μέσα στὰ διαμάντια
 Καὶ τὰ χρυσὰ μαλλιά χτενίζει.

Χτενίζεται μὲ χρυσὸ χτέρι
 Καὶ ψάλλει ᾠσμα ἁρμονικόν,
 ὅπου νομίζεις ὅτι βγαίνει,
 Σὰν ἀπὸ στόμα ἀγγελικό.

Μέσ' στὴ βαρκοῦλά του μονάχο
 Χτυπᾷ τὸν ταύτη μᾶγιο πόνο,
 Μπροστά του δὲν θωρεῖ τὸ βράχον
 καὶ τὸ βουρὸν κυττάζει μόνο.

Θαρρῶ, στὸ τέλος, πῶς τὸ πῦμα
 Ναύτη καὶ βάρκα πῶς ρουφάει.
 Τὸ ᾠσμα τοῦ ἀνοίκε τὸ μῆγμα
 τοῦ ἑψαλλε ἡ Λορε Λάι.

ἐν Λειψία

Γ. Κ. Σ.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ.

Ἐκεῖ ἐν μέσῳ τῶν δασῶν ἐν μέσῳ τῶν ὀρέων
 Ὅπου ὁ Ζέφυρος τερπνὸς καὶ μῦρα ἀποπνέων
 Τὸ ᾠσμὰ του μετ' ᾠσμα σου θυμῆρης συνερπνώνει
 Ὅποτε ψάλλεις, φίλη μου, ὑπὸ τὰς πεύκας μόνη
 Ψάλλε ἐν ᾠσμα συμπαθὲς εἰς τὴν ἀνάμνησίν μου
 Ἐκτραγωδοῦν τὴν φθίνουσαν, ἐν στόροισι ἑπαρξίν μου.
 Ἐν Πειραιεῖ τῇ 19ῃ Ἰουλίου 1884.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

Σελ. 219 στιχ. 8 ἀντὶ ἔκθεσιν περὶ, ἀνάγνωθι ἔκθεσιν συν-
 ἔγραψε περὶ. Στ. 44 ἀντὶ ἀπεβίωσεν ἐν Κερκύρᾳ, ἀνάγν. ἀπε-
 βίωσεν ὁ Ῥοδόσταμος ἐν Κερκύρᾳ. Σελ. 219, στ. 45 ἀνάγν.
 γυναικεῖον ἀντὶ γενναῖον. Σελ. 222, στ. 1· ἀνάγνωθι παῖς τις
 ἀντὶ πᾶς τις. σελ. 235 στ. 45 ἀντὶ δυστυχῶς ἀναγ. δυστη-
 χῶς, σελ. 235 στ. 49 ἀντὶ κάμνουσι ἀναγ. κάμνουν σελ. 235
 στ. 7 ἀντὶ σκοπίαν ἀναγ. σκοπιάν, σελ. 235 στ. 22 ἀντὶ
 πόσον ἦτο ἀνάξιος ἀναγ. πόσον ἦτο ἀντάξιος, σελ. 235 στ.
 24 ἀντὶ Baumach ἀναγ. Baumont.